

Interview met Gert-Jan Segers

Man van de formatie

Voor of tegen
de 'Sleepwet'?

Interview met
Stieneke van der Graaf

Prestatiedruk
onder PerspectieF'ers

PerspeX

Jaargang 18 | NR 1 | Februari 2018

Voorwoord

Meer dan 350 jongeren staan op 21 maart 2018 op een van de vele ChristenUnie-kieslijsten als kandidaat-raadslid. 350! In veel steden staan deze Perspectief'ers op verkiesbare plekken, klaar om hun impact te laten zien. Voordat het zo ver is moet er nog flink campagne worden gevoerd. In Amsterdam bijvoorbeeld, waar we nu eindelijk die eerste zetel proberen te pakken. Goede voorbereiding is vaak al de helft van de winst, en dus organiseerde Perspectief eind januari een verkiezingsfestival. Kandidaat-raadsleden konden

daar hun persoonlijke professionele campagnefilmje laten maken, hun social media een boost geven, een mediatraining volgen en nog veel meer. Gert-Jan Segers zorgde voor de flinke portie inspiratie die een goede campagne nodig heeft. Wat de uitslag ook zal worden, ik kan nu al enorm genieten van de hoeveelheid energie die we als vereniging het land in slingeren. Ik hoop dat dit nummer van de PerspeX je

zal inspireren om ook de handschoen op te pakken tijdens de campagne. Als je niet direct weet hoe je dat kan doen, stuur ons een berichtje! Er is nog veel werk te verzetten, en we kunnen alle talenten gebruiken. Naast de campagne bieden we jou ook de komende maanden verschillende activiteiten en trainingen aan die je kan volgen. Kijk snel op onze website en Facebook om niets te hoeven missen!

Inhoud

6. Doelbewust

Column van Emmelie de Jong

9. Voor of tegen?

Het raadgevend referendum over de 'Sleepwet'

11. Campagne voor het Koninkrijk

Column van Jeroen Troost

13. Under Pressure

Prestatiedruk onder Perspectief'ers

15. Jong en op de Lijst

Enthousiast en ambitieus: Christel Monrooij (22) als nummer 2 op de lijst in Rotterdam.

17. Perspectief en de GR18

Felbegeerde zetels binnenhalen voor de gemeenteraad.

Pagina 4

**Gert-Jan Segers:
Man van de formatie**

Pagina 7

**'Ik wil recht doen als er
onrecht plaatsvindt.'**

Levens veranderen. Iets wat volgens mij veel mensen nastreven in de politiek.

Gert-Jan Segers vertelt in een interview in deze PerspeX dat hij probeert het verschil te maken in de levens van mensen met een lastig verhaal. Christel Monrooij vertelt dat ze de armoede in Rotterdam wil aanpakken. Op het moment dat je dit leest probeer ik in Kenia vluchtelingen uit de armoede te helpen.

Allemaal met datzelfde streven: levens veranderen. Op zich iets heel moois. Maar ook al klinkt dit zo nobel, het kan soms veel moeilijker zijn dan je had voorgesteld. In een coalitie moet je - soms moeilijk verteerbare - compromissen sluiten. Met je lokale partij kan het soms lijken alsof je maar weinig voor elkaar krijgt. En wat kan ikzelf nou als 19-jarige in Kenia bereiken?

Niets lijken te bereiken. Daar zou je zo maar op stuk kunnen lopen.

Ik denk dat het op dat punt verstandig is om te bedenken voor wie je het uiteindelijk doet. Degene die zegt: 'Alles wat je voor een ander doet, dat doe je voor mij.' En degene die ook zegt: 'Besef dat voor de Heer uw inspanningen nooit tevergeefs zijn.'

Wat is dat een ontzettend bevrijdende gedachte. Ook al lijkt je niks te bereiken in de politiek. Ook al merk je van weinig levens dat die veranderd worden. Je mag weten dat voor God de kleinste inspanning waardevol is. Met die gedachte kan ik me de komende tijd wel weer inspannen, met resultaat of niet.

Door Martijn Tel

In diverse radioprogramma's op **NPO Radio 1** gaf voorzitter Jarin van der Zande commentaar op het nieuw gevormde regeerakkoord.

In het **Nederlands Dagblad** reflecteerde Jarin van der Zande op politieke jaar 2017. Wat waren de hoogtepunten?

In dagblad **Trouw** gaf Perspectief commentaar op de nieuwe Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten.

Politiek bestuurslid Leonie Schenkel en Jetske Gerkema schreven voor het **ND** een opinieartikel over de kledingmistanden in Azië.

Dico Baars, Christel Monrooij, Ruben van der Belt en Jarin van der Zande schreven een opinieartikel in het **ND** over het afschaffen van de referendumwet.

Interview Gert-Jan Segers

Man van de formatie

Na een maandenlang traject waarin de onderhandelingen zich in verschillende vormen bleven voortslepen, is er sinds afgelopen oktober dan toch een nieuw kabinet gevormd door de partijen VVD, CDA, D66 en de ChristenUnie. Als ChristenUnie-leider was Gert-Jan Segers een van de onderhandelaars tijdens de formatiegesprekken. Wij blikten met hem terug op het formatieproces, en bespraken zijn verwachtingen voor de komende, uitdagende periode.

Met welk gevoel kijkt u op de formatie terug?

Een jaar geleden koesterde ik de hoop dat wij als ChristenUnie een relevante factor zouden kunnen worden en zouden kunnen groeien. Dat die hoop dan werkelijkheid wordt, en dat wij een cruciale rol spelen bij het creëren van een meerderheidskabinet, is echt heel mooi. Ik ben er trots op dat wij als uitgesproken christelijke partij echt het verschil hebben kunnen maken. Het heeft uitgemaakt dat de ChristenUnie aan tafel heeft gezeten.

Was het spannend om de formatie in te gaan?

Ja. Ik heb zelden 's nachts wakker gelegen door mijn werk, maar dat is toen wel af en toe gebeurd. De volledige mentale ruimte in mijn hoofd werd nu ingenomen door mijn werk. Dat eiste van alles van

mij, maar ook van mijn gezin en andere mensen om mij heen. Mijn moeder zit bijvoorbeeld momenteel in een grote verhuizing, maar ik vond zelf dat ik eigenlijk onvoldoende beschikbaar was om haar daarbij te helpen. Al mijn broers en zussen waren er druk mee in de weer, maar ik kon niet. Dat wist iedereen ook wel en het is me allemaal vergeven, maar het geeft wel aan hoe mijn werk mij in die periode heeft opgeslokt.

Tevreden nu, over de resultaten die in het regeerakkoord bereikt zijn?

Ik denk niet dat 'tevreden' het goede woord is - je kunt nooit helemaal tevreden zijn. Maar als ik sommige dingen zie die we hebben kunnen bereiken, dan ben ik daar wel erg trots op. Een miljard extra voor gezinnen, 1,8 miljard richting ontwikkelingssamenwerking (terwijl de VVD daar eerst op wilde bezuinigen), het groenste regeerakkoord ooit... Dat we op die punten onze invloed hebben laten gelden gaat zoveel verschil maken. Maar je moet eigenlijk nooit politiek tevreden zijn; er blijven altijd zoveel zaken over die je ook nog zou willen verbeteren. Toch weet ik zeker dat we er nu slechter aan toe zouden zijn wanneer we niet met deze coalitie hadden meegedaan.

Met alleen VVD, CDA en D66 hadden we dus een heel ander akkoord gehad?

Dan had het er op onderdelen echt heel anders uitgezien, ja. Zoals ik al zei: rond gezinnen, rond medisch-ethische thema's, rond vergroening, rond ontwikkelingssamenwerking... Het mantra dat een beetje tijdens de formatie bij de andere partijen ontstond was: 'dit is een kabinet voor de gewone Nederlander'. Daar heb ik mij een beetje aan geërgerd, want wij willen er ook voor de ongewone Nederlanders zijn. Juist voor de kwetsbaren in de samenleving moeten we opkomen. We steken bijvoorbeeld heel veel geld in een grote en cruciale sector als het onderwijs, maar daarnaast staan we er ook voor tienermoeders, bieden we uitstroomprogramma's in de prostitutie, investeren we in suïcidepreventie en helpen we mensen uit de schulden. Ook in de kleinere paragrafen van het regeerakkoord zullen we er staan voor de mensen die hulp nodig hebben.

Zijn er momenten geweest tijdens de formatie dat u het niet meer zag zitten?

Zeker. We wisten bijvoorbeeld al van tevoren dat we rond medisch-ethische thema's sterk verschilden met D66. Toen we eenmaal met hen gingen onderhandelen heb ik wel gezegd dat die onderwerpen ook snel op tafel moesten komen. Je kan immers wel eerst allemaal andere zaken

uitonderhandelen, maar als het plan dan toch in duigen valt door deze vraagstukken is al het werk van daarvoor voor niets geweest. Toen hebben we twee hele pittige sessies gehad, waarbij ik echt dacht: hoe gaan we hier ooit uitkomen? We zijn daarna een moeilijke periode in gegaan. We hebben met de andere onderhandelaars om de tafel gezeten en elkaar gevraagd: vertrouwen we elkaar? En dat was toen inderdaad voor mij de vraag. Carola en ik hebben met de heren van D66 vervolgens veel persoonlijker gesproken over de beweegredenen voor onze standpunten. We hebben elkaar daar echt in het hart laten kijken. En hoewel toen inhoudelijk nog steeds niet duidelijk was wat het compromis zou worden, spraken we vanaf dat moment wel allemaal de overtuiging uit dat we er samen uit wilden en moesten komen.

Er zijn misschien ook wel ChristenUnie-stemmers die over dit soort medisch-ethische thema's anders denken. Nooit in de verleiding gekomen om iets op te schuiven?

Nee. Neem bijvoorbeeld het thema 'voltooid leven'. Een jaar geleden zag het er echt anders uit: het kabinet wilde wetgeving, D66 kwam met een initiatiefwet en in de campagne kwam het een aantal keer terug. Het was een heftig debat, waarin we heel erg van elkaar verschilden. Ik zag dat het maatschappelijk nog niet uitgekristalliseerd was. Het

was niet zo dat tachtig procent van de bevolking zei: dit is een fantastisch idee. Er waren nog heel veel bezwaren. Artsen, verpleegkundigen en psychiaters zeiden allemaal: dit moeten we niet doen. Dus ik vond het eigenlijk heel legitiem om te zeggen: we denderen niet door, dit wordt echt een pas op de plaats.

Vanuit de pers wordt dan wel eens gereageerd: zij hebben de Bijbel dus daarom nemen ze automatisch een bepaald standpunt in. Begrijpen mensen nog wel wat politiek vanuit een christelijk oogpunt betekent?

Als het ging om die rode lijn, om die onderwerpen waarop ik niet verder kon, dan begreep informateur Gerrit Zalm dat bijvoorbeeld heel goed. Maar zijn oplossing was: dat wat er allemaal nog langs gaat komen, dat laten we over aan meerderheden in de Kamer. En dat zag ik niet zitten. Bij het onderwerp prostitutie is het ons bijvoorbeeld gelukt om seculiere medestanders te krijgen. In plaats van er een moralistisch punt van te maken, 'gij zult niet echtbreken', heb ik gezegd: 'mijn doel is de strijd tegen mensenhandel'. We zijn allemaal tegen mensenhandel. Dus soms moet je het even op een andere manier framen om aanvankelijke argwaan te overwinnen en moet je ook op zoek naar seculiere medestanders om het debat te heropenen.

Heeft u ook gemerkt dat God met jullie aan de onderhandelingstafel heeft gezeten?

De rol van gebed is heel belangrijk geweest. Ik heb me daar zeer gedragen door gevoeld. Ik vond het heel bemoedigend dat mensen dat ons ook lieten weten met een kaartje, met prachtige bemoedigingen en mooie teksten. Waar ik voor wil waken is dat ik dan vervolgens zou zeggen: God is aan mijn zijde, alles wat ik doe is zo ongeveer door God ingegeven. Je mag kritiek hebben op de keuzes die ik maak. Dus ja, ik heb me gedragen gevoeld, ik heb gevoeld dat God erbij was. Daarmee wil ik echter niet zeggen dat al mijn keuzes door God ingegeven zijn. Het is ook mensenwerk, en ik maak ook fouten. Ik heb wel het gevoel gehad dat dit op onze weg kwam en dat we dit moesten doen, zonder dat ik daarbij van iedereen applaus verwacht.

Wat is de hoop nu?

Ik zie uit naar de verhalen van dat ene schaap, van die ongewone Nederlander, die kan zeggen: vanwege die maatregel heb ik mijn kind gehouden, ben ik af van de verslaving, ben ik uit de prostitutie gestapt, ben ik van mijn schulden afgekomen... Het lijkt me gaaf om die verhalen te horen. Dat het echt verschil heeft gemaakt in de levens van mensen met lastige verhalen. En als ik het nu niet hoor, dan hoop ik het later boven te horen te krijgen.

Instagram: @gjmsegers

*Erwin de Pagter
Tim Kuijsten*

Fotograaf: Ruben Timman

Column

Als de verkiezingstijd eraan komt en alle partijen hun beste beentje voorzetten door actuele problemen in hun verkiezingsprogramma's op te nemen, krijg ik ook de neiging om naar de wereldverbeteraar in mezelf op zoek te gaan. Terwijl ik vergezeld door het geluid van een rammelende fietskrat over de Boompjeskade in Rotterdam fiets, laat ik in gedachten een aantal wereldproblemen de revue passeren.

Ik trap flink door, want ik wil op tijd zijn bij het hoorcollege. Dan zie ik een man met een verschoten spijkerbroek in een prullenbak graaien. Even denk ik dat mijn ogen me voor de gek houden, maar de mans onderarm verdwijnt opnieuw in de eerstvolgende vuilnisbak.

Nog steeds in hoog tempo fietsend vraag ik me af hoe het voor deze man zover heeft kunnen komen. Een latent aanwezige gedachte treedt steeds meer op de voorgrond: keer om. Terwijl ik bedenk wat ik vanmorgen vroeg in mijn tas heb gedaan aan brood en fruit, speur ik de kade af op zoek naar de man met het uitgelubberde capuchonvest. Even vindt mijn blik hem niet en ik baal... Dan zie ik hem bij de zoveelste afvalbak een poging doen om eten te vinden. Onbewust begin ik steeds harder in zijn richting te fietsen, omdat ik blij ben dat ik de zoektocht van deze meneer mag stoppen. Al is het maar voor even.

'Thank you', fluistert de man nadat ik hem brood van de ambachtelijke bakker uit Kinderdijk heb overhandigd. Omdat ik hoor en zie dat hij geen Nederlander is, zeg ik dat een boterham met kaas typisch Nederlands is en ik wens hem een fijne dag. Hij glimlacht. De volgende prullenbak loopt hij rustig voorbij.

Doelbewust

Ik realiseerde me dat ik als wereldverbeteraar nog wel wat te leren heb. Omdat ik gefocust was op grote problemen die spelen en hoe ik kan bijdragen aan een oplossing hiervoor, negeerde ik bijna iemand die mijn hulp nú kan gebruiken. Zoals moeder Teresa ooit al zei: "Niemand kan iedereen helpen, maar iedereen kan iemand helpen."

Emmelie de Jong

'Ik wil recht doen als er onrecht plaatsvindt.'

Met een zesde plek op de lijst, was het lange tijd onduidelijk voor Stieneke van der Graaf (33) of ze in de kamer zou komen of niet. Nu de ChristenUnie in de coalitie zit, mag ze eindelijk het team in Den Haag komen versterken. Maar wie is deze Groningse vrouw? En hoe heeft ze de afgelopen periode beleefd? Wij zochten haar op, op haar werkplek in de Tweede Kamer.

Hoe ben je eigenlijk op de lijst terecht gekomen?

Hiervoor was ik lid van de Provinciale Staten in Groningen. Dat heb ik in totaal tien jaar en acht maanden gedaan. Ik was 22 jaar toen ik voor het eerst werd gekozen. Naast de Provinciale Staten, heb ik bij de Nederlandse permanente vertegenwoordiging in de Verenigde Naties in Genève bij de mensenrechtenraad gezeten.

De laatste jaren heb ik gewerkt als jurist in het bedrijfsleven bij een bedrijf dat zich bezighield met het financieren van kleine bedrijven in ontwikkelingslanden en opkomende economieën. Ik was dus al langer betrokken bij de ChristenUnie, maar heb uiteindelijk ook gewoon een brief geschreven. Toen ben ik uitgenodigd voor een gesprek. Vervolgens hebben de selectiecommissie en het bestuur besloten om mij op plaats zes te zetten.

In Groningen heb ik geleerd hoe Nederland werkt. Waar grote uitdagingen liggen en tegelijkertijd ook mijn beperkingen als ik kijk naar bijvoorbeeld de gaswinning in Groningen. De bevoegdheden om daar iets aan te doen liggen in Den Haag, dus als je daar echt iets aan wilt veranderen moet je daar zijn. Gaandeweg is hierdoor bij mij de gedachte gegroeid: ik zou het werk en de ervaring die ik heb opgedaan wel willen voortzetten in de Kamer.

Je stond op de zesde plek. Hoe was de tijd van verkiezingen voor je?

Spannend! Ik wist vorig jaar in oktober dat het plek zes zou worden. We hadden vijf zetels en wilden natuurlijk heel graag zes, maar daarvoor moesten we veel extra stemmen halen.

Tijdens de verkiezingsnacht kregen we bij de exitpoll te horen dat we zes zetels hadden. Die

avond werd ik al heel veel benaderd en gefeliciteerd en voor mijn gevoel was ik de enige die echt nog wel een slag om de arm hield. Ik wist immers dat het nog zeker niet duidelijk was en dat ik niet te vroeg moest juichen. 's Ochtends ontdekte ik dat het toch vijf zetels waren geworden. Ik had al rekening gehouden met dit scenario, maar natuurlijk had ik hoop en dus ook teleurstelling.

In de formatieperiode was er voor jou natuurlijk nog steeds veel onduidelijkheid...

Ja, dat klopt. In mei leek het alsof we aan tafel konden gaan, maar toen ging ineens de deur dicht. Toen dacht ik wel: oké, het wordt hem dus niet meer. In de zomer gingen we toch weer aan tafel en bleef het spannend tot op het laatst. Op het moment dat het toch wel gebeurde, was ik natuurlijk erg blij, want ik vond het een heel mooi resultaat en ik vind het echt een voorrecht om dit werk alsnog te mogen doen.

Hoe is het nu om als nieuweling in de Tweede Kamer te zitten?

Je moet snel vergeten dat je nieuw bent. Je moet gewoon meedoen. Ik was net beëdigd en ik kon gelijk aan het werk met de begrotingsbehandelingen. Dat past ook wel bij mij: aanpakken en meteen het diepe in. Je leert wel onderweg. Mensen maken fouten, daar moet je niet te bang voor zijn. Ik leer van ieder debat dat ik doe en ik ben heel kritisch naar mezelf toe. Zo probeer ik ook mezelf te verbeteren.

Wat drijft jou om dit werk te doen?

Wat er bij mij van jongs af aan in zit, is een sterk rechtvaardigheidsgevoel. Dat heb ik meegekregen van huis uit. Ik ben daarna ook rechten gaan studeren en ik heb altijd wel de drijfveer gehad om recht te doen. Dat is echt iets wat mij motiveert. Dat kan dichtbij zijn. Ik heb dat gezien in Groningen,

waar mensen zich onmachtig voelen ten opzichte van de gevolgen van de gaswinning. Zij ervaren onrecht. En dan vind ik het heel erg belangrijk om voor dat recht te strijden.

Ik heb het ook over de grens gezien. Ik ben vorig jaar op bezoek geweest in een vluchtelingenkamp in Jordanië, vlakbij de grens met Syrië. Het is één van de grootste vluchtelingenkampen die we hebben in de wereld. Situaties van onrecht raken mij. Daar wil ik iets aan doen. Ik wil recht doen als er onrecht plaatsvindt.

Speelt je geloof ook een rol in de drive die je hebt?

Ja, absoluut. Ik had het net over recht doen. Dat is ook waar ik naar op zoek ben als ik bid. Dagelijks is het mijn gebed dat er recht en vrede in de wereld komt en dan vraag ik God om mij te laten zien hoe ik daar een instrument in kan zijn, wat ik daarin kan doen. Ik vind het belangrijk om mijn geloof niet alleen voor mezelf te houden en een stem te geven, maar ook gewoon handen en voeten te geven en in je levenswandel uit te dragen. Het geloof mogen we delen, dichtbij maar ook wereldwijd.

Als er jongeren zijn die dit lezen en denken, ik wil mijn geloof ook wel handen en voeten geven. Wat voor advies zou je ze dan geven?

Ik zou zeggen, kijk om je heen in je directe omgeving. Zie je iemand in nood of is er iemand voor wie je iets voor zou kunnen doen? Dat kan klein zijn, maar kleine dingen kunnen heel groot zijn in het leven van een ander. En het verruimt je blik het verrijkt je leven als je iets kunt betekenen voor de ander.

Door Martijn Tel & Jeroen Troost
Instagram: @stienekevdragraaf

Het raadgevend referendum over de 'Sleepwet'

Voor of tegen?

Het zal je vast niet zijn ontgaan; na het raadgevend referendum over het associatieverdrag tussen de EU en Oekraïne zal er naar verwachting op 21 maart 2018 gestemd gaan worden over de zogeheten 'Sleepwet.'

Deze 'Sleepwet'-officieel de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 (Wiv 2017) genoemd - is volgens voorstanders nodig om Nederland effectief te beschermen tegen Russische spionagemalware, cybercriminelen, terroristen en andere pappenheimers. Tegenstanders stellen juist dat de wet buitenproportionele inbreuken maakt op de privacy en daarnaast niet effectief is om de door de voorstanders benoemde doelstellingen te bereiken. Maar waar stem je eigenlijk voor? Wat houdt die wet precies in en waarom is er een raadgevend referendum van stal gehaald? Misschien wel het belangrijkste: wat moet je weten om goed geïnformeerd je stem uit te kunnen brengen?

Voor we op de zaken vooruitlopen is het eerst zaak om de Wiv zelf even onder de loep te nemen. Deze wet regelt wat de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (de AIVD en MIVD) wel en niet mogen doen. De AIVD en de MIVD zijn ervoor om onze nationale veiligheid te beschermen en te versterken tegen bedreigingen van buitenaf en van binnenuit. Dat doen ze door veiligheidsonderzoeken en risicoanalyses uit te voeren in zowel binnen- als buitenland.

Zo mogen ze bijvoorbeeld telefoons aftappen, inbreken in computers en DNA of vingersporen onderzoeken. De Wiv bepaalt dus welke taken de AIVD en MIVD hebben, welke bevoegdheden zij mogen inzetten om die taken te vervullen en hoe deze bevoegdheden gecontroleerd en getoetst worden op fundamentele rechtscriteria zoals proportionaliteit en doelmatigheid. Dat laatste is belangrijk, want in een vrije democratische rechtsstaat vinden we - naast dat terroristen en andere kwaadwillenden moeten worden opgespoord - het ook belangrijk dat onschuldige burgers worden beschermd tegen willekeur en onjuist gebruik van die bevoegdheden. Ik kom daar later op terug.

Wat in de discussie over de 'Sleepwet' vaak wordt vergeten is dat de Wiv niet pas in 2017 tot stand is gekomen. De vorige Wiv stamt uit 2002 en - je voelt het al aankomen - die was vanwege de enorme vlucht die het internet genomen heeft hopeloos verouderd. De oude Wiv stamde uit het pre-social media tijdperk, in de tijd dat er wel wat werd gechat via MSN en via fora, maar dat was het dan wel. Maar, ondanks die prehistorische wet, mochten de inlichtingendiensten vanaf 2002 al ongericht communicatie onderscheppen via de ether (bijv. telefoons, radioverkeer). Communicatie via de kabel (internet) mocht alleen gericht worden onderschept. Het verschil tussen gericht en ongericht is hierin belangrijk. Bij gericht onderscheppen gaat het om de communicatie van

“Je zou kunnen zeggen dat in deze spannende en onzekere tijd, waarin berichten over aanslagen en geweld dagelijks op je smartphone verschijnen, het cruciaal is dat de overheid alles op alles zet om ons te beschermen.”

een enkel persoon of een selecte groep personen. Zeg maar een ‘person of interest’. Bij ongericht onderscheppen gaat het om het binnenhalen van een ‘bulk’ aan gegevens, waaruit na analyse moet blijken of er iets interessants tussen zit. De inlichtingendiensten mochten dus ook al vóór de nieuwe wet internetverkeer onderscheppen, maar dan alleen op een gerichte en afgebakende wijze.

De crux van de nieuwe Wiv 2017 zit hem in het feit dat de kabelgebonden data (waarlangs tegenwoordig grofweg de meeste data wordt vervoerd) nog niet ongericht mag worden onderschept. Volgens de inlichtingendiensten is het gericht onderscheppen van data niet meer afdoende om Nederland te beschermen tegen dreigingen van binnen en van buiten. Het ongericht onderscheppen van kabelgebonden data is volgens hen noodzakelijk om voortijdig dreigingen te identificeren om daarmee aanslagen te kunnen verijdelen. Nu het gros van de mensheid intensief gebruik maakt van het internet, zijn de mogelijkheden om met elkaar te communiceren enorm toegenomen en daarmee dus ook de mogelijkheid om communicatie tussen bijvoorbeeld terroristen onderling te kunnen onderscheppen. Zo zou de AIVD graag al het internetverkeer tussen Nederland en Syrië in de gaten willen houden. Bedenk daarbij wel: er zijn afgelopen jaar zo’n 14.700 Syrische vluchtelingen in

Nederland bijgekomen die logischerwijs allemaal contact willen hebben met hun achtergebleven familieleden. De militaire inlichtingendienst MIVD zal data willen verzamelen in gebieden waar Nederlandse militairen naartoe gaan zoals bijvoorbeeld Mali.

Je zou kunnen zeggen dat in deze spannende en onzekere tijd, waarin berichten over aanslagen en geweld dagelijks op je smartphone verschijnen, het cruciaal is dat de overheid alles op alles zet om ons te beschermen. In dat licht is het enigszins merkwaardig dat er zoveel kritiek is op de nieuwe Wiv 2017; hoe kun je in vredesnaam tegen meer veiligheid zijn? Toch is er een vijftal studenten - en met hen journalisten, wetenschappers, mensenrechtenorganisaties, burgers en controleorganen - dat zich grote zorgen maakt over de impact van de Wiv 2017 op de belangen en rechten van burgers. Het vijftal heeft een raadgevend referendum van stal gehaald in de hoop dat de vergaande bevoegdheden uit de ‘Sleepwet’ worden geschrapt.

Hun zorgen komen er in de kern op neer dat de bescherming van burgers tegen de overheid ernstig wordt uitgehold. Zij vrezen voor een ‘sleepnet’ waarbij de gegevens van onschuldige burgers meegenomen worden in de zoektocht

naar terroristen. Dit maakt dat de privacy van burgers onder druk komt te staan, want zonder dat je iets hebt gedaan kan je toch in het verdachtenbankje terecht komen en kunnen de inlichtingendiensten zien met wie je bijvoorbeeld e-mailt of belt. Een ander heikel punt is dat het twijfelachtig is of het verzamelen en analyseren van enorme hoeveelheden data wel werkt om terroristen eerder op te kunnen sporen. Zo waren bij de meeste terroristische aanslagen in Europa de daders al langer bekend bij de inlichtingendiensten. Kennelijk was dus niet een gebrek aan informatie het probleem, maar het duiden van die informatie. Het is zeer de vraag of door het vergroten van de hooiberg de speld makkelijker gevonden kan worden. Het laatste punt is dat het toezicht op het doen en laten van de inlichtingendiensten onder de nieuwe Wiv niet goed is georganiseerd. De commissie (CTIVD) - die erop moet toezien dat de inlichtingendiensten volgens de wettelijke regels handelen - ontbreekt het aan 'tanden' om aan de rem te trekken wanneer nodig. Dat komt omdat de minister (van Binnenlandse Zaken) de adviezen van de commissie naast zich neer kan leggen en mag besluiten om de bevoegdheden alsnog in te zetten. Hiermee krijgt de minister volgens de initiatiefnemers te veel macht, wordt het sterk gepolitiseerd en is het risico op machtsmisbruik groot.

Dan rijst de vraag; wat moeten we hier nu mee? Wie moet je geloven; de voor- of tegenstanders van de 'Sleepwet'? Wat mij betreft hebben beide kampen een punt. Enerzijds is het belangrijk dat de inlichtingendiensten hun werk zo goed als mogelijk kunnen doen. Het is van belang dat de diensten goed mee kunnen komen met de nieuwste

technologieën. Aan de andere kant leven we in een democratische rechtsstaat en moeten we burgers beschermen tegen de macht van diezelfde staat. Met de Wiv 2017 is vooral dat laatste in het gedrang. Met de combinatie van ongerichte data-interceptie en het gebrekkige toezicht daarop, wordt een giftige cocktail gecreëerd die desastreuze gevolgen kan hebben voor de mensenrechten. We moeten oppassen dat we in onze angst voor terrorisme, niet zelf alvast onze eigen vrijheid onherstelbaar inperken. Het doel van terroristen is immers; angst en verdeeldheid zaaien en onvrijheid oogsten. Ten slotte kun je je afvragen of het gerechtvaardigd is om dergelijk zwaar geschut in te zetten in de strijd tegen terroristen en cybercriminelen. We leven - gelukkig - nog steeds in één van de veiligste en welvarendste landen ter wereld. Daar mogen we dankbaar voor zijn. Ja, we moeten onze vrijheid met man en macht beschermen, maar niet ten koste van alles. Als ChristenUnie-jongeren mogen we ook vertrouwen op onze God, die heeft toch immers het kwaad op Golgotha al overwonnen!

Gaat een raadgevend referendum dan het verschil maken? Dat hangt van je doel af. Voor wie denkt dat een 'nee' bij het referendum ervoor zal zorgen dat de 'Sleepwet' van tafel gaat, moet ik je vertellen. Dat gaat onder de huidige regering echt niet gebeuren. Wel kan het referendum een krachtig signaal zijn naar de regering - ja ook de ChristenUnie - dat er over een aantal punten grondig moet worden nagedacht. Er staat immers meer op het spel dan onze veiligheid. Het referendum is een mooie manier om dat duidelijk te maken.

Anthonie Drenth, lid denktank Perspectief

Campagne voor het Koninkrijk

Deze PerspeX verschijnt in een drukke periode van campagnevoeren. Ook Jezus voerde campagne. Dan niet voor Nazareth of voor Nieuwegein, noch voor Kafarnaüm of voor Kampen. Nee, Jezus voerde campagne voor een andere wereld, een ander Koninkrijk. Daarom trok Jezus rond. Daarom ging Hij in debat met Farizeeën. Daarom onderwees Hij zijn discipelen en het volk. En daarom liet Hij met wonderen en tekenen zien wie Hij was. Ook de Bergrede is onderdeel van Zijn campagnetijd. Dat was pas een campagnespeech.

De Bergrede begint met de Zaligsprekingen (Mattheüs 5:1-12). Deze verzen lijken paradoxaal te zijn. Jezus prijst mensen immers om iets wat ze nog niet hebben. Hij noemt ze zalig. Jezus prijst zo bijvoorbeeld de mensen die treuren, de mensen die arm van geest zijn en de mensen die honger en dorsten naar gerechtigheid. Jezus beschrijft geen politiek programma. Toch denk ik dat wat Hij te zeggen heeft, ontzettend relevant is. Ook of misschien juist als je politiek actief bent.

Wellicht heb je immers politieke ambities en allerlei dromen en idealen die je wilt verwezenlijken. Je bent druk bezig met allerlei zaken. Je studeert, bouwt aan je cv en bent bijvoorbeeld tegelijkertijd actief in de plaatselijke politiek. Dan laat Jezus ons met de Zaligsprekingen, los van alle drukte, naar onszelf kijken, al gelijk vanaf de eerste zin. Horen wij bij het type mensen dat Jezus omschrijft? Durven wij 'nederig van hart' te zijn? Durven wij ons afhankelijk te weten van God?

Jezus gaat verder. Hij spreekt over de treurenden. Dit gaat niet alleen om verdriet bij bijvoorbeeld het overlijden van iemand. Het is breder. Maak

jij je boos, heb jij verdriet, over al het kwaad in de wereld? Het lijden en al het onrecht dat er is? Of baal je van het kwaad in jezelf, de fouten die jij maakt? Jezus spreekt over de zachtmoedigen. Hoe zijn wij in relatie tot anderen? Zijn wij vriendelijk? Of gaan we enkel op onze strepen staan? Op deze manier houdt Jezus Zijn speech. Jezus lijkt een centrale vraag te stellen: Hoe zit je in elkaar? Gaat het uiteindelijk om jezelf? Om je eigen ambitie? Eigen kwaliteiten? Of stel je uiteindelijk je hoop op God en durf je het van Hem te verwachten?

Dit is dan ook de geweldige bemoediging die Jezus geeft. Als wij ons inzetten voor het Koninkrijk, op welke manier dan ook, is het niet te vergeefs. Degenen die honger en dorsten naar gerechtigheid, zullen worden verzadigd. Als we treuren, zullen we worden getroost. Jezus geeft campagnebeloften die sowieso zullen worden ingelost. Hoe we dat mogen weten? Omdat deze Zaligsprekingen uiteindelijk wijzen naar Degene van wie we alles mogen verwachten. Jezus zelf, de enige Lijsttrekker die zelf het Programma is.

Jeroen Troost
Hoofdredacteur

Voor deze column heb ik gebruik gemaakt van www.studiebijbel.nl

Under Pressure

Het is najaar en de laatste zonnestralen van 2017 zorgen voor een aangename temperatuur. Met een select gezelschap komen we een weekend bijeen om in alle rust te spreken over prestatiedruk. We horen elkaars verhalen en al snel wordt duidelijk dat prestatiedruk een alledaagse beleving is, ook onder de projectgroepsleden.

De algemene trend 'nooit goed genoeg' voert inmiddels de boventoon in onze westerse maatschappij. Dit leidt ertoe dat een groeiende groep van middelbare scholieren, studenten, starters op de arbeidsmarkt en werkenden een zware druk op hun schouders voelt om zich te bewijzen. Enerzijds stellen deze jongeren vaak (te) hoge eisen aan zichzelf, maar anderzijds ervaren zij ook druk van buitenaf. De prestatiecultuur zit diepgeworteld in de samenleving en wordt in onze ogen ook gevoed door de politiek in Den Haag.

Politiek-actieve jongeren lijken het goed voor elkaar te hebben. Ze zijn vaak hoog opgeleid, hebben een groot (sociaal) netwerk, en weten daarbij ook nog tijd vrij te maken om zich in te zetten voor de maatschappij. Zie hier het profiel van het 'gemiddelde' PerspectieF-lid.

Hiermee vormen we ook gelijk een risicogroep als het op prestatiedruk aankomt. Met zoveel 'succesvolle' mensen om je heen als vergelijkingsmateriaal luidt de conclusie al gauw dat het eigenlijk altijd 'meer' en 'beter' kan. Een interessante vraag is dan ook: Hoe zit het met de ervaren prestatiedruk bij de gemiddelde PerspectieF'er?

Onze projectgroep zocht het voor je uit! We stelden een vragenlijst op en vroegen zo veel mogelijk PerspectieF'ers deze in te vullen. De vragenlijst werd ingevuld door ruim 40 leden (de rest was vast te druk haha) met een gemiddelde leeftijd van 22 jaar. De man/vrouw verhouding was ongeveer 1 op 2. Van de respondenten studeert momenteel 60% en 40% is aan het werk. Hiernaast een aantal wist-je-datjes.

Projectgroep prestatiedruk

Dit artikel werd geschreven door de projectgroep prestatiedruk. Met een groepje van acht enthousiastelingen proberen we dit jaar het thema prestatiedruk - 1 van de 3 speerpunten - op te pakken en vanuit verschillende hoeken te belichten. Gezien de complexiteit van de problematiek valt dit niet altijd mee, maar we zijn er van overtuigd dat het noodzakelijk is dat er op dit punt iets verandert.

Als projectgroep zijn we erg blij met de aangenomen motie over prestatiedruk op het ChristenUnie-congres. Een goede eerste stap. We gaan ons de komende tijd verder inzetten om 'prestatiedruk' hoger op de politieke agenda te krijgen. Mocht je mee willen denken en/of goede ideeën hebben, laat het ons weten!

Wist je dat.....

- de meeste PerspectieF'ers slechts 1 dag in de week uitslapen?
- de gemiddelde PerspectieF'er maar 3 avonden in de week thuis is?
- ruim 85% van de respondenten wel eens hoort te veel hooi op zijn/haar vork te nemen?
- meer dan de helft van de respondenten druk ervaart vanwege sociale media?
- men daarbij aangeeft dat hun eigen activiteiten op sociale media waarschijnlijk prestatiedruk bij anderen verhoogt?
- een overgroot deel van de PerspectieF'ers zichzelf de meeste druk oplegt?
- een enkeling weleens een nacht doorhaalt om zijn/haar planning te realiseren?
- een overgrote meerderheid - gelukkig - geen medicijnen/drugs gebruikt om beter te kunnen presteren?
- 1/3 van de respondenten weleens hulp heeft gezocht vanwege ervaren prestatiedruk?
- bijna een kwart van de respondenten ook vanuit PerspectieF prestatiedruk ervaart?

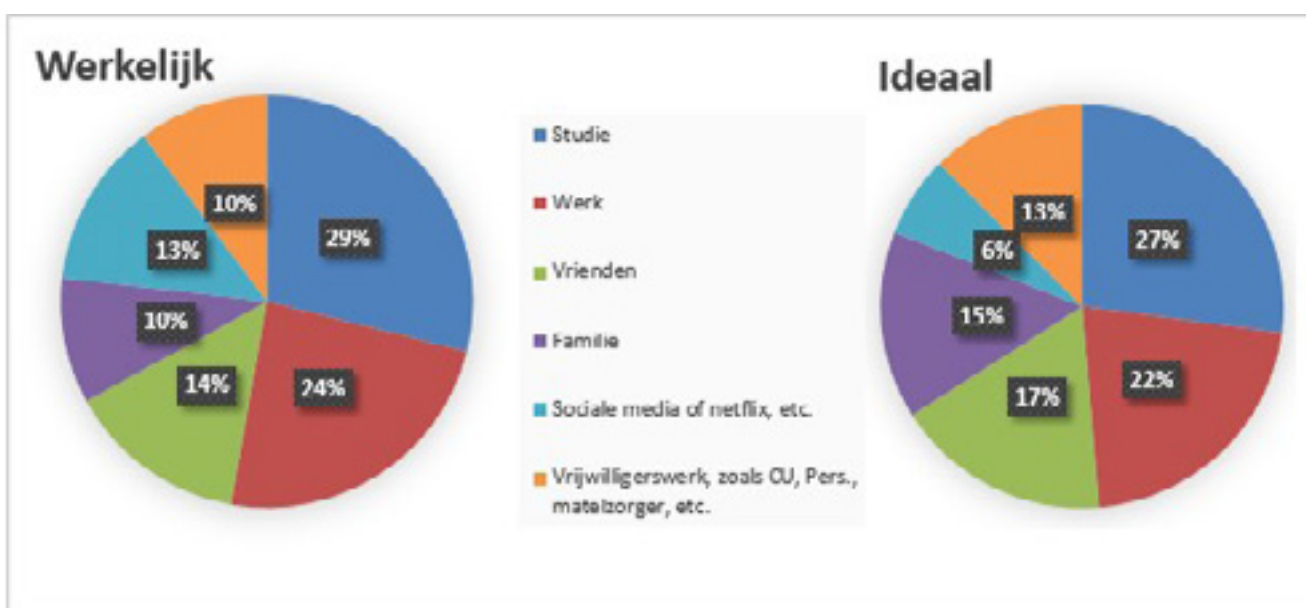
Als je de vragenlijst hebt ingevuld - waarvoor dank - heb je wellicht gemerkt dat het geen hoogstaande psychologische test was. Ons doel was dan ook niet om opnieuw onderzoek te doen naar prestatiedruk, we willen voornamelijk het gesprek onder Perspectief'ers aanwakken. We hopen door de verzamelde wist-je-datjes en door de wat serieuze vragen handvatten te bieden om verder door te praten en te reflecteren op de cultuur binnen Perspectief. Het lijkt ons gaaf wanneer mensen echt open durven te zijn over hoe zij dit ervaren. Dit kan eng zijn, maar onze ervaring is dat het spreken met elkaar een bevrijdend gevoel geeft: je ontdekt dat je niet de enige bent!

Nu de prestatiedruk zich diep heeft geworteld in onze maatschappij is een oplossing vinden voor dit maatschappelijke vraagstuk geen appeltje-eitje. Toch is het volgens ons mogelijk een

verschil te maken, namelijk door te beginnen bij jezelf. Hieronder zie je de werkelijke en de ideale tijdsverdeling van de gemiddelde Perspectief'er. Hoe zit dit bij jou? Welke bezigheden vullen jouw agenda en in hoeverre sluit dit aan bij hoe je het graag zou zien? Voor wie doe je eigenlijk de dingen die je doet? Is het omdat je het zelf wilt, omdat anderen het van je verlangen of omdat je denkt dat God het van je vraagt?

Tot slot stellen wij het volgende voor: laten we binnen Perspectief een cultuur creëren waarin niet alleen ruimte is voor goede gesprekken en zelfontplooiing, maar ook ruimte om te falen. Het maken van fouten geldt immers nog altijd als de beste leerschool!

Projectgroep Prestatiedruk

Tijdsbesteding van Perspectief'ers, werkelijk en ideaal.

Jong & op de lijst

Foto: Daniël van Veelen

Elke verkiezing betekent ook deels een wisseling van de politieke macht. Nieuwe, frisse, jonge politici verschijnen op de kandidatenlijsten om de stokjes van hun voorgangers over te nemen. Zo ook in Rotterdam, bijvoorbeeld bij de CU/SGP-fractie. Momenteel is de combinatiefractie nog slechts in het bezit van één zetel, maar er bestaat goede hoop dat daar dit jaar een tweede zetel bij komt. Die kersverse nummer 2 zou dan Christel Monrooij (22) zijn. Jong, maar ambitieus en vol enthousiasme tijdens de campagne. Een gesprek met haar in de aanloop naar het grote moment.

Hoe ben je dit avontuur ingesprongen?

Ik heb de afgelopen anderhalf jaar als fractiemedewerker van de CU/SGP-fractie gewerkt, en vandaaruit kwam de vraag of ik voor een plek op de lijst wilde solliciteren. Ik heb dat gedaan en wilde gewoon aankijken wat eruit zou rollen, want ik heb veel getalenteerde collega's die ik misschien wel hoger op de lijst inschatte. Maar de selectiecommissie was zo tevreden over mij dat ik zelfs op plek 2 ben beland.

Het circus rond de verkiezingen is nu aan het losbarsten. Hoe voel je je daarbij?

Ik heb er zin in, maar het is natuurlijk ook wel spannend. Ik wist van tevoren dat het een beetje een heksenketel zou worden in deze stad en daar heb ik me ook op voorbereid, maar je blijft je soms verbazen over de heftigheid waarmee men in de Rotterdamse politiek tekeergaat. Als je kijkt naar de bombarie rond een lijsttrekkersbekendmaking van de PVV of de soms provocerende houding van DENK dan is het soms echt hard tegen hard. Wij willen als fractie juist een ander geluid laten horen, met een boodschap van verbinding en samenwerking. De christelijke visie is juist dat we het samen moeten doen.

Hoe heb je je tot nu toe voorbereid op de weg naar het raadslidmaatschap?

Veel sparren met mijn collega's. Die geven me altijd weer nieuwe en bruikbare inzichten in wat juist wel en wat juist niet verstandig is om te zeggen, en met hen kan ik ook standpunten doornemen. Samen hebben

we ook verschillende trainingen doorlopen over de aan te nemen houding op het podium en tijdens debatten. Daarnaast hebben we een heel goed en enthousiast campagneteam dat er steeds hard aan werkt om onze boodschap in geluid en beeld duidelijk over te brengen, hetgeen mij enorm ondersteunt.

Wat wordt je rol straks binnen de fractie?

We hopen straks in ieder geval op die tweede zetel. Ik denk dat ik een goed team vorm met onze lijsttrekker. Samen focussen we ons enorm op de sociale onderwerpen. Onze lijsttrekker is zelf heel goed thuis in onderwerpen als armoedebestrijding en zorg. Dat komt mede doordat hij bij het Leger des Heils werkt. Ik kan mij, onder andere door mijn studie econometrie, meer gaan specialiseren in onderwerpen als de Rotterdamse haven, economie en milieu. Dat zijn onderwerpen die me enorm aanspreken, en bovendien matcht deze taakverdeling ons zeer goed.

Hoe ga je straks je hoofd boven water houden in de strijd van de Rotterdamse politiek?

Ik besef me terdege dat ik wel erg jong ben en pas net uit mijn studie kom. Aan de andere kant denk ik dat ik de kwaliteiten bezit om van waarde te zijn in dit beroep. Belangrijk is daarbij dat ik mezelf blijf, en verbinding en oplossingen blijf zoeken in een gepolariseerde omgeving. Ik denk overigens dat ik door mijn leeftijd dicht bij jongeren sta en mensen in mijn omgeving hebben ook heel positief gereageerd. Voor mijn gevoel sta ik er dus goed voor.

Wat zijn je ambities?

Ik ben bijvoorbeeld erg enthousiast over een initiatief dat een collega en ik afgelopen jaar samen hebben geschreven, dat erop gericht is om Rotterdam The Hague Airport innovatiever te maken. Op die manier zou de gemeente er echt duurzamer van worden,

zouden er werkplekken gecreëerd worden, evenals opleidingsmogelijkheden voor studenten. Ik hoop dat we van dat initiatief in de komende vier jaar echt realiteit kunnen maken. Daarnaast denk ik dat er best veel armoede in de stad Rotterdam is. Ik wil met de gemeenteraad hard inzetten op het aanpakken van dit probleem. Ook moet er iets aan de luchtkwaliteit van de stad gedaan worden, bijvoorbeeld door de Rotterdamse haven duurzamer te maken. Daar hebben bijvoorbeeld de vele jongeren met astma in de stad veel baat bij.

Welke rol heeft God gespeeld bij de keuze dit avontuur in te duiken?

God speelt een hele belangrijke rol in mijn leven. Ik zou niet zeggen dat ik dit werk in de politiek als een roeping zie, maar ik denk wel dat God me op deze plek heeft geplaatst. Ik vind het heel tof om via dit werk met mijn fractie te proberen om een stukje van Gods koninkrijk op aarde te brengen. Ik hoop dat God me de kracht geeft om het politieke circus hier in Rotterdam door te komen. En stiekem hoop ik ook dat God ons die tweede zetel schenkt.

Tim Kuijsten

Perspectief en de GR'18

Op het moment dat jullie deze PerspeX lezen, zijn de gemeenteraadsverkiezingen dichtbij. De campagnes zijn in volle gang, de stembiljetten zijn gedrukt en verspreid en de kandidaten op de lijsten kunnen bijna niet meer slapen van de spanning. Al dit harde werken wordt gedaan met maar één doel voor ogen: die felbegeerde zetels binnenhalen voor de gemeenteraad.

Bij PerspectieF zijn we de afgelopen maanden ook hard bezig geweest om een zo goed mogelijk resultaat te behalen. In de eerste plaats is er een campagnekernteam dat alle PerspectieF-activiteiten coördineert. Daarnaast ondersteunt het team de verschillende kandidaten en campagnevoerders bij hun activiteiten. Tenslotte zorgt dit team voor een actieve en heldere communicatie in zowel de papieren als digitale media.

Deze hoofddoelen zijn in enkele zinnen samen te vatten, maar betekenen in de praktijk hard werken. We doen dit echter met plezier! Eén van de leukste activiteiten die we de afgelopen tijd hebben gehad was het Verkiezingsfestival op 27 januari. Er waren een heel aantal PerspectieF'ers aanwezig die in één dag werden klaargestoomd voor de campagnetijd. De dag begon met een speech Gert-Jan Segers en na een lekkere lunch waren er verschillende workshops.

Zo werd er bijvoorbeeld een mediatraining gegeven, konden de aanwezigen een professionele foto en promotiefilm laten maken en kregen ze les over hoe ze het beste social media konden gebruiken in hun campagne. Daarnaast was er natuurlijk ook ruimte voor ontmoeting en gezelligheid tijdens de borrel.

We zijn echter nog niet klaar! De campagne loopt nog en er zijn meer dan genoeg mogelijkheden om ervoor te zorgen dat er meer jongeren bij de lokale verkiezingen worden betrokken. Want wisten jullie dat er dit jaar 341 ChristenUnie-kandidaten zijn van 30 jaar of jonger? Dat zijn er echt heel veel en ze zijn ongetwijfeld ook in jouw gemeente aanwezig (misschien ben je er zelf wel één).

Jij kan ook helpen om deze campagne tot een succes te maken. In de eerste plaats kan je bidden voor een goede uitslag. Daarnaast kan je online allerlei berichten van PerspectieF en (je lokale) ChristenUnie liken en delen. Dat is namelijk heel belangrijk voor de zichtbaarheid! Wil je meer doen dan dat, maar je weet niet precies hoe? Neem dan contact op met Elsbeth (bestuurslid Lokaal) of kijk eens op www.perspectief.nu/nl/campagnekernteam. Doe mee en help ons de verkiezingen tot een groot succes te maken!

Elsbeth van den Hazel
Bestuurslid Lokaal

Colofon PerspeX

Hoofdredactie:

Jeroen Troost

Redactie:

Emmelie de Jong

Tim Kuijsten

Erwin de Pagter

Martijn Tel

Gastschrijver:

Anthonie Drenth

Design en opmaak:

Geert Emmens

zegmaargeert.nl

Ledenweekend

Wil je andere PerspectieF'ers weer ontmoeten of juist leren kennen? Inspiratie opdoen voor de rest van het seizoen? Uitrusten van de landelijke verkiezingen? Kom dan naar het Ledenweekend van PerspectieF! Een weekend met aandacht voor inhoud én ontspanning, voor zowel doorgewinterde als nieuwe leden.

Dit jaar vindt deze plaats van 13 tot 15 april in de Elzenhoeve in Nijkerk.

Excursie naar den Haag

Op 4 april 2018 gaan we op excursie naar Den Haag. We hopen een rondleiding door de Tweede Kamer én een Meet 'n Greet met Kamerleden van de ChristenUnie-fractie.

Nieuw bij PerspectieF?

Ben je nieuw bij PerspectieF en benieuwd wat voor moois wij je allemaal te bieden hebben? Op 3 mei ben je vanaf 18.30 welkom op het partijbureau van de ChristenUnie in Amersfoort. Op deze avond gaan we samen een hapje eten, leggen wij het één en ander uit over PerspectieF en is er ruimte voor vragen! Daarna hebben we een gezellige borrel! Ben jij erbij? Mail dan even naar organisatie@perspectief.nu en geef direct eventuele dieetwensen aan! Tot 3 mei!

Datum: 3 mei 2018

Tijden: 18:30 tot 22:00

Locatie: Johan van Oldenbarneveltpaan 46 (vlakbij station Amersfoort)

Kosten: Gratis

PJO-Parlement

Op 24 en 25 mei vindt het jaarlijkse PJO-parlement plaats in Den Haag. Hier krijgen leden van de politieke jongerenorganisaties de kans om met elkaar te overleggen, onderhandelen en debatteren. Dit alles vindt plaats in de politieke arena van ons land: De Tweede Kamer der Staten-Generaal.

We zullen als PerspectieF vooraf met elkaar spreken over ons 'verkiezingsprogramma', onze standpunten en onze onderhandelstrategieën. Daarna gaan we naar Den Haag om te lobbyen met de andere deelnemers zodat we zoveel mogelijk van onze standpunten verwerkt kunnen krijgen in akkoorden.

We zullen over de thema's en akkoorden in debat gaan met andere PJO's en krijgen interessante lezingen van sprekers. Tijdens deze dagen is er ook veel ruimte voor gezellige etentjes en borrels!

De thema's van deze editie van het PJO-parlement zijn als volgt: Vrede & Veiligheid, Onderwijs & Cultuur, Wonen & Werken en Democratie & Rechtsstaat

De kosten voor deelname via PerspectieF aan het PJO-parlement zijn 15 euro exclusief overnachting en 45 euro inclusief overnachting.

Benieuwd naar meer activiteiten? Kijk op onze website: www.perspectief.nu